

Monahia Siluana Vlad
Ramona Bădescu

UNDE-ȚI ESTE BUCURIA, OMUL LUI DUMNEZEU?

Ediția a doua, revizuită

Tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2020

Cuprins

Cuvânt lămuritor (<i>În loc de prefață</i>)	7
Darul lui Dumnezeu nu e numai ce se vede	9
Puterea de a vedea ce nu se vede	26
Să învățăm să fim blânzi și smeriți cu inima	42
Răbdarea se învață	60
Eu nu vreau să se uite Dumnezeu la mine!	76
A fi părinte înseamnă a fi creator	92
Darul lui Dumnezeu e prezența Sa lucrătoare	107
Recunoștința, floare rară	121
Să nu-L căutăm pe Domnul ca pe un mort!	137
Ia-o pe firul durerii și vei afla calea vindecării!	152
Este dansul un păcat?	167
Ia-ți neputința ta și umblă cu puterea Mea!	183

Cuvânt lămuritor

(În loc de prefață)

Cartea aceasta, iubiți cititori, s-a născut „din vorbă în vorbă” pe teme care ne frământă pe noi zi de zi. Ea conține transcrierea, ușor modificată de mine ulterior, a unor convorbiri avute cu Ramona Bădescu, de-a lungul anului 2006, în cadrul emisiunii „Trepte spre cer” de la 3TV Craiova.

Am pus titlul „Unde-ți este bucuria, omul lui Dumnezeu?” pentru că aceasta este întrebarea pe care mi-o pun mie însămi, ori de câte ori mă pomenesc încruntată sau supărată.

E o întrebare care mă ajută să mă smulg din inerția trăirilor sufletești supuse evenimentelor exterioare și să mă așez, fie și pentru câteva clipe, în fața Domnului meu, Cel ce S-a răstignit și a înviat pentru ca eu să-mi aflu Bucuria în El!

E o întrebare care uneori mă trezește, alteori mă ceartă, de multe ori mă mângâie...

V-o dăruiesc acum și Dumneavoastră, iubiți cititori, și vă rog să faceți din ea un loc de întâlnire față către față cu marea iubire de oameni a lui Dumnezeu! Și dacă se va întâmpla ca, pentru unii dintre Dumneavoastră, să fie cam incomodă, vă rog să mă iertați și s-o luați ca pe o ușoară zgâlțâire de umăr pentru cineva care doarme în trenul care a intrat deja în gara de destinație!

Dumnezeu să vă binecuvânteze și să vă mângâie cum numai El știe și poate!

Monahia Siluana Vlad

Darul lui Dumnezeu nu e numai ce se vede

Ramona Bădescu: Măicuță, toată lumea spune că pruncii sunt un dar de la Dumnezeu. Putem privi și pe soțul sau pe soția noastră tot ca pe un dar? E drept că acest dar, cu timpul, se cam învechește așa, cam dispare bucuria de la început. Mai ales soțiile își amintesc de acele începuturi, pe care le evocă la infinit. Cum am putea să reactualizăm această stare de început, de paradis inițial?

Maica Siluana: Eu cred că cine obosește, cine se plictisește de dar nici măcar nu l-a scos din „cutia” în care l-a primit! Cred că nu l-a scos din ambalaj! Dacă primești un cadou, oricât ar fi de frumos ambalajul, și-l ții acolo, să zicem că e o carte, frumos ambalată, și dac-o tot admiri, „ce frumos, ce frumos...”, sigur că într-o zi te vei plictisi! Atunci poți s-o scoți din ambalaj și poți să te uiți la copertă: „Ce frumos!”, o pui în bibliotecă și te uiți o zi, două, trei... ce copertă frumoasă are! Și iarăși te plictisești. De ce? Pentru că privești doar ceea ce se vede. Or, darul lui Dumnezeu – și ce nu este darul lui Dumnezeu? – are și un conținut care nu se vede. Lucrurile apar așa cum apar, dar, dincolo de aparența lor este ceea ce se ascunde în această aparență și așteaptă să se dezvăluie. Nu? Pâinea are o aparență. Noi o simțim cu simțurile noastre. O simțim că este proaspătă, cu mâna o pipăim, o mirosim cu nasul, o gustăm, dar dincolo de aparența ei, de felul în care apare simțurilor noastre,

ea este hrană, ea este ceea ce ne dă viață. Ai văzut vreun om care să zică: „M-am plictisit să mănânc pâine la fiecare masă!”? Nu, toată lumea zice: „Da’ pâine n-avem?”. *Pâinea noastră cea de toate zilele...* Ne putem sătura de ea pe moment, dar nu ne plictisim. Și, mai mult, mergând mai departe, când ducem această pâine la Sfântul Altar, când, prin Taina Euharistiei, se transformă în Trupul Mântuitorului, deja devine ceva de care niciodată nu ne săturăm, de care niciodată nu ne plictisim, pentru că devine chiar întâlnire nemijlocită cu Dumnezeu, schimb de viață cu El: eu Îi dau viața mea, El îmi dă Viața Lui...

Așa și bărbatul și femeia, dacă sunt pentru noi niște corpuri din lumea aceasta, dacă le privim ca pe niște corpuri, atunci sigur că ne plictisim. Ne gândim câte kilograme are, câți metri, câți centimetri, găsim unul mai greu sau mai ușor, după cum ne e gustul... Dar omul nu este doar un corp printre alte corpuri ale lumii acesteia. Omul este un trup însuflețit, este suflet întrupat. Și sufletul omului este tainic, este inepuizabil. E o taină. Noi nu mai știm însă să privim dincolo de aparențe, dincolo de trup. Și acest fel de a privi ne împiedică să vedem darul lui Dumnezeu. Aici aș vrea să fim atenți: când Dumnezeu l-a făcut pe Adam *i-a dăruit viață*. Așadar, primul dar primit de Adam este darul vieții. Apoi, a văzut Dumnezeu că *nu este bine să fie omul singur* și a făcut-o pe femeie. Și a zis: „Adame, iată femeia ta!”. N-a avut de unde să aleagă el, sărmanul...

R.B.: A fost cam dezavantajat...

M.S.: Așa ni se pare nouă, dar pentru el a fost un dar desăvârșit. Nu avea nevoie să caute altceva. Era desăvârșit de frumoasă! Chiar dacă ar fi fost o slută, tot pe ea o alegea, pentru că era frumoasă. Era frumoasă

și era dar. Femeia este un dar făcut bărbatului, ea a fost de la început dăruită bărbatului. Așa a făcut Dumnezeu lumea. E nevoie să avem grijă de această realitate. Bărbatul, de nu-și va privi femeia, soția, ca pe un dar al lui Dumnezeu, nu va vedea nimic, nu va vedea pe nimeni dincolo de ce vede toată lumea. Cred că primul care se plictisește în cuplu e bărbatul, pentru că mai ales el nu-l mai vede pe Dumnezeu în darul primit, nu mai vede Dăruitorul, ci privește doar învelișul. Este lucrul cel mai dureros pentru o femeie. O femeie vrea să fie iubită pentru ea însăși, ca persoană, și nu ca ambalaj. Desigur, și bărbatul dorește același lucru.

Să recapitulăm: bărbatul este omul, primul om căruia Dumnezeu i-a dăruit viață și ajutor pe măsură. Pe *cineva*, ca să nu fie singur; o altă persoană, ca el. Așadar, noi, femeile, suntem daruri făcute bărbaților, indiferent dacă suntem căsătorite sau nu. Suntem un dar pentru toți bărbații. Pentru băieții noștri suntem mame, suntem dar ce nu poate lipsi, pentru tații noștri suntem un dar special, pentru că ne deosebim de băieți, nu? Da, noi avem ceva special care te trimite cu gândul la Dumnezeu: iată ce a făcut Dumnezeu ca să nu fie omul singur. Prin cădere însă lucrurile s-au abătut de la rostul lor cel rânduit prin Facere de Dumnezeu și femeia a devenit din dar, roabă, supusă bărbatului. După neascultare, Dumnezeu îi spune femeii: „Pentru că n-ai ascultat, vei fi atrasă de bărbatul tău și supusă lui!”. Și au urmat veacuri de robie, durere, revoltă. Dar, „la plinirea vremii!”, o fecioară din Nazaret, care „nu știa de bărbat”, redevine femeie, femeia-fecioară, femeia de la începutul vremii, noua Evă, cum o numim noi în Biserică. Când a rostit cuvântul: „Iată roaba Domnului”, femeia a încetat să mai fie roaba bărbatului. Femeia creștină, femeia

care se botează, devine roaba lui Dumnezeu. Și devine din nou liberă și *dar* pentru bărbatul ei și nu supusă, nu roaba bărbatului.

Dar, atenție, această condiție de creștin noi trebuie să ne-o dobândim. Omul nu crește cum crește capra, nu? Dacă a făcut capra un ied, devine sigur capră. Nu! Omul nu se naște cum se nasc iezii. Este un om nou, o făptură nouă care contribuie la devenirea sa. Se face pe sine împreună cu ceilalți și cu harul lui Dumnezeu. Numai eu pot să mă fac creștin, nimeni nu mă poate face în locul meu. Cei care *L-au primit* pe Fiul lui Dumnezeu făcut om *au primit puterea să se facă fii ai lui Dumnezeu*. Eu am primit harul prin Sfântul Botez, eu am harul care vine prin Sfintele Taine – eu singură mă fac creștin, eu singură folosesc acest har. Altfel, voi semăna cu un om care are o casă cu zece camere și el stă într-o cămăruță din grajd, ca să nu facă mizerie în casa cea mare. Voi semăna cu un om care are mulți bani în bancă, dar va prefera să rabde de foame, decât să cheltuiască bani. Așa suntem noi, oamenii.

R.B.: Nu folosim darul...

M.S.: ...nu folosim darul lui Dumnezeu. Și nici nu mai știm cum. Când eram mică am citit o carte cu un prinț care și-a schimbat hainele cu un cerșetor care-i semăna și a ajuns în stradă, iar cerșetorul a rămas în palat și a fost privit de toți ca prințul care-și pierduse mințile. Și acest cerșetor spărgea nuci cu scepstrul regesc pe care toți îl căutau cu disperare. Acel obiect, simbol al puterii absolute, devenise obiect de spart nuci. Cam așa suntem și noi, creștinii. Avem atâta putere de la Dumnezeu, încât putem muta munții din loc! Cu ea putem să descoperim că bărbatul e mereu nou, că soția mea e mereu alta. Dar, pentru asta, realitatea trebuie privită

cu ochi duhovnicești și privire plină de har. Altfel suntem orbi, nu mai vedem; vedem ce credem că am văzut și ieri...

R.B.: Am înțeles că femeia este un dar pentru bărbat. Ce reprezintă bărbatul pentru femeie?

M.S.: Este primitorul darului, e cel care mă primește în dar și ca dar. El este cel în mâna căruia, în brațele căruia sunt dată... Ca să ce? Ca el să se bucure de mine și de Dăruitor. Eu sunt bucuria lui și el este cel care se bucură de mine. El e capul familiei mele, nu capul meu. Când zice Sfântul Apostol Pavel că bărbatul este „cap femeii”, se referă la femeia căsătorită, la această nouă realitate care apare prin căsătorie, la familie. El este capul familiei în care ne bucurăm și ne minunăm unul de celălalt și de noua noastră viață. Dar, ca să ajungem acolo, ca să ne minunăm mereu și mereu unul de altul, ca să ne reîndrăgostim unul de altul de-a lungul vieții noastre, tinerii ar trebui să se căsătorească după legea lui Dumnezeu și nu după legea omenească. Care e legea lui Dumnezeu?

R.B.: Legea iubirii, a dragostei de Dumnezeu.

M.S.: Da, legea lui Dumnezeu nu este o poruncă pe care trebuie s-o îndeplinesc din obligație, de frică sau din interes, ci o putere care mi se dă mie. Și atunci, dacă eu vreau să mă mărit, va trebui să văd cum privesc acest bărbat care vrea să mă ia de nevastă și care mă cere de soție, de la mama mea și de la tatăl meu, ca să facem un singur trup împreună, în Hristos, și să mă întreb: cine din mine se va mărita cu el? Eu, ca bărbat, de asemenea, să mă întreb: cine din mine se însoară cu fata asta? Pentru că noi, prin păcat, suntem rupti. Una simțim, una gândim, și alta spunem și facem. Avem, iată, trei rupturi în noi: simțirea, gândirea și facerea. Așa că va trebui să fiu

foarte atent, să mă gândesc, să pun la probă. Dacă simt o foarte puternică atracție către o fată, către un băiat, acesta este un motiv să ne căsătorim? Să vedem. Da? Pentru că am văzut că atâția oameni simt o atracție puternică și după aceea nu mai simt nimic.

R.B.: Pentru că foarte puternică a fost la început, după aceea dispare.

M.S.: E foarte puternică. De ce? Pentru că e impuls vital, atracția aceea a trupului, a vieții, este foarte puternică, este un impuls vital și el nu discută. El are putere... Dar, acest impuls este al meu, este al tău, este al omului și este o poartă mică acolo, care se zice „poarta cea strâmtă”, care e „poarta voinței”, care spune: „Ascult acest impuls, pe acesta nu-l ascult. Acum îmi vine să te strâng de gât, dar nu te strâng. Acum îmi vine să te sărut, dar nu se poate, că suntem în stația de autobuz.”. Sărmanii copii, se sărută cu atâta ardoare prin stații! Eu cred însă că ei vor să le spună ceva celor din jur, nu cred că vor să-și spună unul altuia ceva. Ei, atunci nu voi ține cont de impulsurile acestea. Băieții trebuie să se bucure că au o atracție pentru fete și fetele să se bucure că au o atracție pentru băieți. Că-l întreba un băiat pe Părintele Cleopa: „Părinte, ce să fac, fetele astea sunt atât de dezbrăcate și mă tulbură?” Încă erau mai îmbrăcate când întreba băiatul, acum sunt și mai dezbrăcate. Știți că băieții se tulbură, spun ei, mai ușor decât fetele. „Ce să fac, să umblu cu ochii închiși pe stradă?” Părintele zice: „Nu, taică, nu, că o să cazi în canalizare. Nu! Deschide ochii, uită-te și zi: Dacă picioarele ei sunt atât de frumoase, dar Tu, Doamne, Care ai făcut-o, cum trebuie să fii?”. Înălțarea gândului la Dumnezeu schimbă realitatea. Deodată vedem făptura aceea ca făptură a lui

Dumnezeu. Și n-o mai vedem ca pe un obiect pe care să-l poftesc. Pentru că un obiect pe care îl poftesti, după ce ți-ai împlinit pofta, nu te mai interesează.

R.B.: Îl dai la o parte...

M.S.: Dacă mănânci șapte prăjituri care îți plac foarte tare, după aceea treci foarte indiferentă pe lângă cofetărie, ba chiar cu o oarecare repulsie. De ce? Pentru că e numai pofta trupului. Această poftă a trupului trebuie ridicată la nivelul sufletului. Ce simte sufletul meu, care sunt sentimentele mele? Și atunci, dacă am sentimente de dragoste, de admirație, de încredere, de bucurie când o văd sau când îl văd...

R.B.: Deci acestea sunt semnele că este dragoste adevărată...

M.S.: Ei, nu chiar... Asta este dragoste sufletească, e ceva mai întemeiată, ceva mai statornică, dar nici asta nu durează mult. Nu sunt oameni care spun: „Mi-a fost atât de dragă... da' mi-a trecut!”. Și sentimentele trec. Durează mai mult decât impulsurile trupești, dar și ele se schimbă. Nu vezi... și copilul tău: astăzi mori de dragul lui, mâine te înfurie, ai sentimente negative, cum le numesc oamenii. Dar eu nu-mi bazez dragostea pentru copilul meu pe sentimente. Păi care mamă ne-ar mai iubi, de câte ori o înfuriam și o supărăm, săraca... Cine ne-ar mai iubi? Iubirea e dincolo de sentimente, ține de un adânc mai mare. Sentimentele ne ajută. Am sentimente bune, am sentimente trainice, dar nu pe asta mă bazez, că-i doar nisip și se dărâmă... Atunci? Iată, mai avem valorile intelectuale. Ce cred eu despre viață? Cum văd eu familia? Ce credință am? „A, nu contează, ne iubim...” și după aceea zice: „Dar eu nu merg la tine la biserică și tu să nu mergi dincolo...” și unde e iubirea de luna trecută? „Păi, mi-a trecut, hai la divorț!”. Și atunci,

ce valori avem, ce cărți îți plac, ce filme îți plac, ce mâncare îți place, ce părere ai despre copii, câți copii vom avea, ce fel de mașină vrei? Că după aceea se ceartă pe toate, pentru că niciodată nu și-au spus valorile, credințele. Valorile noastre intelectuale nu sunt comune.

R.B.: Chiar se spune că, înainte de căsătorie, e surprinzător, oamenii discută foarte mult tot felul de lucruri, dar tocmai cele esențiale, legate de familie, câți copii își doresc, ce scopuri comune au, nu le discută. Iar după căsătorie constată uneori că au obiective total diferite, că nu se înțeleg și dispăre acea compatibilitate, despre care se tot vorbește...

M.S.: Sunt oameni în criză, când ea vine și spune disperată: „Nu mai suport, el se uită numai la meciuri!”, el spune: „Nu mai suport, ea se uită numai la filme!”. Și atunci, ei trebuie să discute despre asta, să se cunoască.

R.B.: Poate ajung la o înțelegere, se uită o oră la meci și...

M.S.: Sigur... sau cel puțin nu mai există surprize. Știi că m-am căsătorit cu un băiat care nu cedează... când e meci nu vorbești cu el. Dar eu am hotărât că da, accept asta și suport asta. Nu mă arăt surprinsă și zic: „Nu, mă duc la mama, că tu te uiți la meci!”. Ei, când toate acestea, simțirile și impulsurile trupului, dorințele și sentimentele sufletului și valorile minții ne fac să dorim să fim împreună, pentru că avem temeii...

R.B.: Să întemeiem împreună ceva...

M.S.: ...atunci abia mai avem nevoie de încă ceva. Ceva mai solid decât ideile, că și acestea se schimbă dacă ești viu. Mai greu decât sentimentele, că și ele se schimbă. Ei, atunci, avem nevoie de ceva ce nu se schimbă, nu moare. Ce nu se schimbă în mine? Credința mea. Dacă eu am o credință care stă pe piatră Care e

Hristos și eu cred că Hristos e Dumnezeu și S-a întrupat să mă mântuiască pe mine și că eu vreau să mă mântuiesc, să nu mă duc în iad, maică...

R.B.: Asta este mântuirea...

M.S.: Da, aceasta este mântuirea. Și puterea mea va sta în credința că viața mea e altoită pe Viața lui Dumnezeu și că nu se termină aici. Și doar pe o asemenea stâncă îl voi putea alege pe cel ce-mi va spune: „Femeie, de ți-o plăcea meciul sau nu ți-o plăcea, de mi-or trece impulsurile sau nu, dacă sentimentele mi s-or schimba, noi vom trăi împreună, în Hristos și ne vom mântui împreună cu mila Lui. Noi și copiii noștri și familiile noastre. Că mama ta o fi nu știu cum, că mama mea o fi nu știu cum, că tata o fi așa și tatăl tău așa..., dar aceasta este viața noastră și nouă, în această viață, ne dă Dumnezeu putere să ne bucurăm de viață și să ne ducem la El când murim, să trecem la El când murim. Eu te ajut pe tine să ajungi sfânt sau să te mântuiești, tu mă ajuți pe mine.”. Atunci asta nu ne-o mai poate lua nimeni. Și, de vom avea momente de ură, pentru că vin momente de ură...

R.B.: sau de indiferență...

M.S.: Atunci alergăm la Biserică: „Doamne, dă-mi putere!” și harul e în mine. Că striga cineva la Dumnezeu, un bărbat, și zicea: „Doamne, cum s-o mai iubesc eu pe asta?”. Și Dumnezeu îi zice: „Așa cum o iubesc Eu. Eu așa cum este o iubesc!”.

R.B.: De altfel, zicea Părintele Porfirie că soțul sau soția se pot mântui prin cel care este mai credincios.

M.S.: Dacă e Taina Cununii... Vedeți, căsătoria înseamnă pentru noi, creștinii, transformarea cuplului băiat și fată, în transformarea într-un cuplu care are ceva nou, care devine una în Hristos. Și prin Cununie se întâmplă

o minune. Cei doi sunt aduși acolo, sunt făcuți Împărat și Împărăteasă, când li se pune cununa aceea și Sfânta Cununie schimbă, preface, transformă. Un Părinte spune că deosebirea dintre bărbat și femeie, dinainte de nuntă și de după nuntă, e ca deosebirea dintre pâinea și vinul dinainte de Euharistie și de după. Prin coborârea harului se schimbă pâinea în Trupul Mântuitorului și vinul în Sângele Lui. Prin Cununie se schimbă bărbatul și femeia în soț și soție. Nu concepția despre viață, nu impulsurile, ci puterea de a se dăruie pe sine, puterea de a-l iubi pe celălalt, puterea de a trăi pentru celălalt. Or oamenii nu exersează asta.

R.B.: Este o putere de care trebuie să fim conștienți permanent.

M.S.: Sigur, dacă suntem conștienți o folosim, dacă nu știm c-o avem... și strigăm: „Doamne, unde e puterea aia de care ziceai la nuntă?” și El zice: „Iat-o! Aceasta este puterea! Eu sunt puterea ta! Îndrăznește!”.

R.B.: Și cred că mai este important ceva: de multe ori, sigur, atunci când te îndrăgostești, este o nevoie așa, pe care nu ți-o explici, este vitală, ai impresia că nu poți să trăiești fără persoana respectivă, dar familia este cu totul altceva, înseamnă mai mult, a avea, zic eu, un drum comun. Nu fiecare este pe un drum, ne întâlnim din când în când, e foarte frumos și mergem mai departe și avem impresia că totul este în regulă. Și ar mai fi o problemă: cum ne pregătim. Știm cu toții că alergăm după mâncare, după haine, după un băiat frumos și deștept, fiecare cu criteriile lui, însă – mai spunea iarăși un Sfânt Părinte, tot îi cităm, pentru că, ei spun adevărul – că trebuie să ne pregătim curățându-ne pe noi. Cu cât suntem mai curați, cu atât intrăm într-o relație autentică cu cel de lângă noi.